

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra psychologie

Bakalářská práce

**Lokální dopady činnosti neziskové organizace působící
v oblasti kulturního dědictví**

Barbora Plischková

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Barbora Plischková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Lokální dopady činnosti neziskové organizace působící v oblasti kulturního dědictví

Název anglicky

Local impacts of an non-profit institution in the field of cultural heritage

Cíle práce

Hlavním cílem práce je zjistit, v čem spočívá přidaná hodnota aktivní neziskové organizace pro své okolí. Případová studie Ostašov.

Na hlavní cíl navazují dílčí cíle:

- 1) Charakterizovat činnost organizace
- 2) Definovat prostředí, ve kterém působí
- 3) Identifikovat hlavní činnosti, které přispívají k rozvoji lokality/komunity/udržitelosti/uchování kulturního dědictví

Metodika

Práce bude zpracována kombinací kvantitativního výzkumu (technikou ankety během kulturních akcí) a kvalitativního výzkumu (polostandardizované rozhovory s místními aktéry a zástupci veřejné správy).

Doporučený rozsah práce

40 str.

Klíčová slova

kultura, regionální rozvoj, neziskové organizace, Ostašov

Doporučené zdroje informací

BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe). Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s.

Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.

GREFFE, Xavier, Sylvie PFLIEGER a Antonella NOYA. Culture and local development. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, c2005, 198 p. ISBN 9789264009905.

HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní reálie a kultura v regionech Česka. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 9788073573393.

PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478.

REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 9788086929545.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. PhDr. Ing. Petr Kokaisl, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra psychologie

Konzultant

Ing. Andrea Štolfová

Elektronicky schváleno dne 19. 2. 2016

PhDr. Pavla Rymešová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 2. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Lokální dopady neziskové organizace působící v oblasti kulturního dědictví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. 3. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. Ing. Petru Kokaislovi, Ph.D. a konzultantce Ing. Andree Štolfové za odborné rady a cenné připomínky. Velmi děkuji také všem osloveným členům spolku a osloveným místním obyvatelům za jejich čas a poskytnutí rozhovoru. V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za pomoc a podporu při psaní této práce.

Lokální dopady neziskové organizace působící v oblasti kulturního dědictví

Souhrn

Bakalářská práce „Lokální dopady neziskové organizace působící v oblasti kulturního dědictví“ se zabývá konkrétní organizací Spolek přátel Ostašova a její přidanou hodnotou pro okolí. Dílčími cíli práce jsou charakteristika činností organizace, definování prostředí, ve kterém organizace působí a identifikování hlavních činností přispívajících k rozvoji lokality. Práce je členěna na několik částí. Teoretická část práce vymezuje pojmy vztahující se k danému tématu. Definuje neziskové organizace, jejich dělení a financování a věnuje se charakteristice kultury, kulturního dědictví a dělení kultury. Praktická část práce je zaměřena na samotnou organizaci, charakterizuje její strukturu a lokalizuje její pole působnosti. Jsou zde identifikovány hlavní činnosti dané organizace, renovace kostela sv. Vojtěch a pořádané akce. Tato část práce vychází z rozhovorů se členy spolku a s místními obyvateli a z anketního setření uskutečněném na akci spolku.

Klíčová slova: kultura, lokální rozvoj, regionální rozvoj, neziskové organizace, spolek, Ostašov

Local impacts of an non profit institution in the field of cultural heritage

Summary

The bachelor thesis „Local influence of non-profit organization operating in the area of cultural heritage“ deals with particular organization called Spolek přátel Ostašova and its benefit for its surroundings. Sub-targets of the thesis are characterizing of the actions of the organization, defining surroundings, where the organization has been working, and identifying main actions contributing to local development. The thesis is divided into several parts. Theoretical part defines concepts regarding the topic. It describes non-profit organizations, their segmentation and financing, and pay attention to characterizing of culture, cultural heritage and classification of culture. Practical part focuses on the organization itself, describing its structure a localizing its scope of activity. It identifies main activities of the organization, renovation of St. Vojtěch’s Church and events that have been organized. This part is based on interviews with members of organization, local citizens and on survey realized during an event of the organization.

Keywords: culture, local development, regional development, non profit institution, society, Ostašov

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Cíl práce a metodika	11
3. Literární rešerše	13
4. Teoretická východiska	15
4.1. Neziskové organizace.....	15
4.1.1. Rozdělení neziskových organizací dle právní normy.....	17
4.1.2. Financování.....	18
4.2. Kultura.....	23
4.2.1. Dělení kultury	24
4.2.2. Kulturní dědictví	27
5. Vlastní práce	28
5.1. Průběh výzkumu.....	29
5.1.1. Rozhovor se členy spolku a s místními obyvateli.....	29
5.1.2. Anketní šetření na spolkové akci masopust.....	30
5.2. Založení spolku	30
5.3. Struktura spolku	30
5.4. Akce spolku.....	31
5.5. Kostel sv. Vojtěcha	35
5.6. Financování	37
5.7. Propagace spolku a akcí	38
5.8. Spolek a okolí/volný čas	39
6. Zhodnocení výsledků.....	41
7. Závěr	43
8. Zdroje.....	45
9. Přílohy.....	48

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Představování masek – Ras a kobyla	34
Obrázek 2 – Začátek průvodu s dobovou kapelou.....	34
Obrázek 3 - Kostel sv. Vojtěch.....	35
Obrázek 4- územní plán Liberce.....	48

Seznam grafů

Graf 1 Porovnání darování právnických a fyzických osob v daňových přiznáních ČR.....	21
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Pasportizační údaje respondentů	29
---	----

1. Úvod

Od počátku času se člověk sdružuje do skupin. Pro naše předky byly takovými skupinami tlupa, kmen, vesnice, města a jako nejvyšší subjekt stát. Toto sdružení sloužilo k ochraně sebe sama a svého území. Jak se společnost stávala početnější a komplikovanější, vyvíjela se i potřeba složitější struktury správního uspořádání.

V dnešní době je naše společnost natolik rozskupená a zaměřená na jedince, že odpadla povinnost péče o místo, kde žijí. Lidé zastupující pouze své zájmy zapomněli, že jsou součástí vyššího celku, což vede k úpadku kultury bydlení a má negativní dopad právě na jednotlivce. Nicméně potřeba člověka seskupovat se do malých skupin a ochraňovat, co je mu vlastní, nikdy nevytizela. Z toho důvodu v dnešní době vzrůstá počet organizací sdružující lidi se stejnými zájmy. Toto sdružení často probíhá v místě působení dané organizace za účelem uchování lokálních tradic a hodnot.

Práce lokálních organizací má větší efektivitu než státní instituce, protože místní obyvatelé jsou nejdůkladněji seznámeni s problémem, který je třeba řešit. I proto se tyto organizace těší takové oblibě, kdy jednotlivci mají pocit, že mohou sami přispět k rozvoji jejich lokality. Jejich spolupráce zlepšuje mezilidské vztahy, dává člověku pocit, že někam patří, a umocňuje zájem společnosti o vlastní kořeny. Lokální organizace se zaměřují na údržbu daného místa a jeho památek. Zároveň se věnují pořádání kulturních akcí, které dělají z dané lokality atraktivní místo k životu. Každá lokalita má své specifické potřeby, které se místní organizace snaží pokrýt, aby pro své obyvatele vytvořila místo, kde je příjemné žít.

2. Cíl práce a metodika

Hlavním cílem práce je zjistit, v čem spočívá přidaná hodnota aktivní neziskové organizace Spolek přátel Ostašova pro své okolí.

V práci je charakterizována činnost neziskové organizace společně s lokalitou Ostašova, ve které organizace působí. Dále jsou identifikovány hlavní činnosti organizace, které se podílejí na rozvoji dané lokality a přispívají k uchování kulturního dědictví.

V teoretické části práce jsou vysvětleny pojmy, které jsou spojeny s daným tématem. Tato část je rozdělena na dva oddíly, první se věnuje neziskovým organizacím a druhý se zabývá kulturním dědictvím. Nejprve bylo nutné nastudovat odbornou literaturu a další zdroje týkající se daných témat.

Praktická část práce se zaměřuje na samotnou organizaci. Je zde lokalizována oblast působení spolku, objasněna historie spolku a jeho struktura. Dále jsou charakterizovány akce, které spolek pořádá. Pro empirickou část práce byla použita kombinace kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

Při kvalitativním výzkumu si výzkumník stanoví základní výzkumnou otázku, většinou se ptá otázkou „proč?“, a snaží se ji díky sběru informací zodpovědět. Metody užívané pro kvantitativní výzkum jsou rozbor a porozumění dokumentů, pozorování a interview. Přínosem tohoto výzkumu je získání podrobného popisu ze zkoumání jednotlivce/skupiny, které probíhá v jejich přirozeném prostředí, dále možnost navrhnout teorie nebo hledání lokální příčinné souvislosti. Mezi nevýhody však patří časová náročnost, získaná data nelze zobecnit na celou generaci a výzkumník svými preferencemi ovlivňuje výsledek. Kvantitativní výzkum se zabývá otázkami co? jak? a kolik?, testuje určité teorie či hypotézy, používá strukturované metody jako je dotazník a je využíván na velkém výzkumném vzorku. Data jsou následně analyzována statistickými metodami se záměrem je následně popsat a porovnat s hypotézami. Kvantitativní výzkum je vhodný u velkých skupin a proto ho je možné zobecnit na populaci, sběr dat je rychlý a data jsou přesná. Naproti tomu je výsledek příliš obecný a nezohledňuje lokální odlišnosti. Avšak kvalitativní a kvantitativní výzkum nepracují proti sobě, výsledky z obou výzkumů se doplňují.¹

¹ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 9788073674854.

V praktické části práce jako technika výzkumu byl použit polostandardizovaný rozhovor s místními členy spolku a obyvateli Ostašova a okolí. Podrobný průběh výzkumu je popsán v kapitole Rozhovor se členy spolku a s místními obyvateli.

Polostandardizovaný rozhovor je technika kvalitativního výzkumu a obsahuje předem stanovené otázky, které je možno doplnit a více rozvést. Je tedy možné jít více do hloubky tématu, dotazovaný má větší prostor pro vyjádření a případná nedorozumění si lze vyjasnit již v průběhu rozhovoru.²

Jako další technika byla pro práci použita anketa mezi lidmi účastnících se akce spolku – Ostašovský masopust. Tato akce se konala v sobotu 6. 2. 2016 a anketní šetření probíhalo na nahodilém výběru respondentů. Více o průběhu šetření je napsáno v kapitole Anketní šetření na spolkové akci masopust.

Anketa slouží k doplnění informací k hlavním technikám výzkumu. Je typická pro malý počet otázek, které jsou jednoduché. Výběr respondentů anketního šetření není reprezentativní, vzorek dotazovaných bývá malý, proto ani výsledky ankety nemohou být zobecňovány na celou populaci.³

² HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 9788073674854.

³ *Velký sociologický slovník* [online]. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996 [cit. 2016-03-05]. ISBN 80-718-4164-1. Dostupné z: <http://uloz.to/xTqp6Bzx/petrusek-a-kol-velky-sociologicky-slovník-i-a-o-cela-kniha-pdf>, s. 76

3. Literární rešerše

Odborné knihy a články různě vymezují pojem nestátní nezisková organizace (dále NNO). Dokument Rady vlády pro nestátní neziskové organizace *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015-2020* popisuje neziskové organizace v Čechách. Dále rozděluje NNO na čtyři různé skupiny podle funkce. Dokument také popisuje financování NNO.⁴

V publikaci *Nestátní neziskové organizace* se Petr Boukal zabývá neziskovým sektorem, který dělí na ziskový a neziskový. Déle se již autor věnuje NNO a jejich vymezení a financování. Financování je možné z veřejných i soukromých zdrojů, kdy autor doporučuje jako nejlepší financování kombinace více zdrojů.⁵

O významu a důležitosti neziskových organizací informují autoři knihy *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Specifikují nestátní neziskové organizace, popisují zde jejich cíle a poslání, věnují se motivaci vedoucích a kvalitou sociálních služeb. Definuji dobrovolnictví, které je nezbytné pro fungování neziskové organizace a rozepisují se o přínosech dobrovolníků a práce s nimi.⁶

Idea kultury je kniha Terryho Eagletona, který se zde zabývá kulturou. Popisuje její původ, který je spojován s obděláváním půdy, a následný vývoj pojmu kultura v čase. Porovnává různá pojetí autorů zabývajících se tímto tématem během historie.⁷

Sociální a kulturní antropologie je kniha, která vymezuje obsah pojmu kultura a definuje další pojmy zabývajících se danou tematikou jako je například kulturní dědictví nebo lokální kultura.⁸

Kulturnímu dědictví v České republice se také věnují autoři knihy *Lokální a regionální kultura v České republice*. Definuji kulturu a popisují její tradiční i současnou podobu. Kniha se zabývá kulturními prvky hmotnými i nehmotnými a popisuje jejich

⁴ *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf

⁵ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.

⁶ NOVOTNÝ, Jiří a Martin LUKEŠ. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 223 s. ISBN 978-80-245-1473-4.

⁷ EAGLETON, Terry. *Idea kultury*. Vyd. 1. Brno: Host, 2001, 150 s. Studium. ISBN 8072940260.

⁸ VODÁKOVÁ, Olga (ed.), Václav SOUKUP (ed.) a Alena VODÁKOVÁ (ed.). *Sociální a kulturní antropologie*. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. Sociologické pojmosloví, sv. 3. ISBN 808585029x.

rozdíly. Kromě tohoto rozdělení se kniha zabývá i kulturou na různých úrovních, jako je lokální, regionální či národní.⁹

Autoři Eva Heřmanová a Pavel Chromý ve své knize *Kulturní regiony a geografie kultury* popisují vliv kultury na regiony. Kromě nemovité kultury se věnují i živé kultuře, kam patří divadlo, hudba, tanec a další umělecké aktivity, a tradicím, jejichž dodržování je důležitou složkou místního sociálního života. Dále píše o každodenní kultuře a životním stylu.¹⁰

⁹ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478.

¹⁰ HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 9788073573393.

4. Teoretická východiska

Teoretická část práce je rozdělena na dvě části. První část práce se týká neziskových organizací, jejich definicí a dělením a zabývá se financováním, které se člení na veřejné a soukromé. Druhá část práce se věnuje kultuře a vymezení tohoto pojmu, dále se tato kapitola zabývá dělením kultury podle prvků hmotných a nehmotných a dělením podle místa působení. Kromě kultury je v kapitole vymezeno i kulturní dědictví.

4.1. Neziskové organizace

Neziskové organizace (dále NO) jsou takové, které nebyly zřízeny za účelem podnikání, tedy nerozdělují zisk mezi vlastníky, správce a zakladatele. To neznamená, že tyto organizace zisku nedosahují, ale není to jejich primárním cílem. Zisk je použit na činnosti organizace k naplnění jejich cílů a poslání.¹¹

Neziskové organizace poskytují lidem možnost zabývat se svými zájmy, dohlíží na veřejné dění, napomáhají sjednocovat znevýhodněné jedince a snaží se uspokojit potřeby environmentální, kulturní a sociální. NO se podílí na pozitivních změnách společnosti, díky využívání různorodých občanských aktivit.¹²

Neziskový sektor lze dělit na veřejný a soukromý.

Subjekty neziskového veřejného sektoru jsou zakládány veřejnými institucemi a jejich cílem je dosáhnout přímého užitku. Tyto subjekty se nazývají příspěvkové organizace. Jsou zřízeny organizační složkou státu či územními samosprávnými celky, které poskytnou příspěvkové organizaci majetek, se kterým nadále hospodaří. Tato organizace je specifická v tom, že je vázána na zřizovatele, hlavně na jeho rozpočet. Zřizovatel ji finančně podporuje v rámci její hlavní činnosti. Příspěvková organizace proto vede odděleně účty hlavní a hospodářské činnosti. Příkladem příspěvkových organizací jsou muzea, školy, galerie, divadla či nemocnice.

¹¹ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.

¹² NOVOTNÝ, Jiří a Martin LUKEŠ. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 223 s. ISBN 978-80-245-1473-4.

Neziskový soukromý sektor zahrnuje organizace (nestátní neziskové organizace), které zakládají soukromé subjekty pro dosažení přímého užitku.¹³

Znaky nestátních neziskových organizací vymezili v mezinárodním měřítku sociologové L. Salomon a H. K. Anheier. Nestátní neziskový sektor definují jako soubor institucí, které jsou mimo státní strukturu, ale působí ve veřejném zájmu. Podle těchto znaků vlastnosti NNO jsou:¹⁴

- **organizované** – mají určitou institucionální strukturu, jde o organizovaný subjekt
- **soukromé** – jsou oddělené od státní správy, tj. nejsou státem řízeny, ale mohou být státem finančně podporovány
- **neziskové** – nepřerozdělují zisk mezi vlastníky, zisk používají na uplatnění cíle NO
- **samosprávné** – mají vnitřní strukturu na kontrolu vlastních činností, nejsou řízeny zvenčí
- **dobrovolné** – s účastí dobrovolníků nebo jiné dobrovolné formy pomoci

U NNO existuje mnoho možností členění. Zjednodušeně je lze rozdělit na čtyři skupiny podle funkce, kterou ve společnosti mají.

- Servisní
- Advokační
- Zájmové
- Filantropické

Servisní NNO jsou takové, které se věnují přímo klientům s poskytnutím určitých služeb a s nápomocným řešením jejich problémy. Jde hlavně o organizace v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, kultury, vzdělávání nebo humanitární pomoci.

¹³ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.

¹⁴ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 9788073579739.

Advokační NNO podporují určité skupiny nebo vybrané veřejné zájmy a bojují za jejich práva. Snaží se o prosazování změn v rámci principu rovnosti a chrání menšinové i veřejné zájmy, jako jsou práva spotřebitelů nebo ochrana zdraví a životního prostředí. Jedná se o NNO jejichž činností je ochrana životního prostředí, ochrana lidských práv, ochrana zvířat, boj proti korupci a další.

Nejrozšířenější skupinou jsou zájmové NNO, které se zabývají zájmy nejen svých členů, ale i zájmy širší veřejnosti. Do této skupiny se řadí NNO zabývající se sportem, kulturou, komunitní spolky nebo spolky včelařů či myslivců.

Filantropické NNO se podílí finančně i hmotně na rozvoji veřejně prospěšných aktivit. Patří sem nadace a nadační fondy, tedy organizace poskytující granty a dary.

Organizace často plní vícero funkcí, především servisní a advokační funkce se v rámci jedné organizace prolínají, a proto zapadají do více skupin.

4.1.1. Rozdělení neziskových organizací dle právní normy

V lednu 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník (dále jen NOZ), který přinesl změny i v oblasti neziskových organizací – zejména v legislativní oblasti.

Nejvíce využívaná forma NO – občanská sdružení, již neexistuje a byla nahrazena novou formou - zapsaný spolek. Do tří let od zavedení musí občanská sdružení změnit způsob fungování v souladu s NOZ. K založení spolku, jako samosprávného a dobrovolného svazku, je potřeba nejméně tří osob se společným zájmem a jeho hlavní činností je *„jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen“*. Spolky mohou zakládat pobočné spolky jako nové právnické osoby, které nabývají práv a povinností podle hlavního spolku.¹⁵

Obecně prospěšné společnosti již není možné od ledna 2014 zakládat, ale stávající společnosti nemají povinnost změny.

Novou právní formou je ústav, jehož účelem je provozování společensky nebo hospodářsky prospěšné činnosti. Tato forma připomíná obecně prospěšné společnosti díky kombinaci majetku a lidských zdrojů.

¹⁵ Zákon občanský zákoník, č. 89/2012 Sb.: Část první: Oddíl 2: Pododdíl 2 Spolek. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Další změna se týká nadací a nadačních fondů, které jsou nyní jednotně součástí fundací. Zákon o obchodních korporacích přinesl novou právní formu – sociální družstvo, které pomáhá se sociálním a pracovním sjednocením znevýhodněných osob.

Změna nenastala jen u evidovaných právnických osob (církvní neziskové organizace).¹⁶

V České republice bylo podle neziskovky.cz k prosinci roku 2014 celkem 508 nadací, 1 407 nadačních fondů, 2 926 obecně prospěšných společností, 123 ústavů, 4 158 církevních organizací, 86 956 spolků 26 118 pobočných spolků.¹⁷

4.1.2. Financování

NNO potřebují k realizaci svých činností finanční zdroje. Nejčastěji bývá financování vícezdrojové, protože ve většině případů NNO nestačí vlastní zdroje, proto se obrací na jiné subjekty s žádostí o podporu. Ta je mnohdy poskytnuta za určitým účelem v rámci konkrétního projektu. Nejlepší kombinace financování je taková, která zahrnuje financování z veřejných i soukromých zdrojů.¹⁸

Veřejné zdroje financování

Financování z veřejných zdrojů probíhá v rámci státní dotační politiky. Stát se na financování podílí v těch oblastech, ve kterých je lepší a efektivnější poskytování služeb prostřednictvím NNO, a také pomocí dotací podporuje neziskový sektor jako celek.

Dotace jsou ze státního rozpočtu poskytovány na základě zákona č. 218/2000 sb.¹⁹ a na základě zákona o státním rozpočtu na příslušný rok. Poskytování dotací se řídí dokumentem *Zásady*. Jedná se o závazný předpis pro ústřední orgány státní správy poskytující dotace NNO, který sjednocuje základní principy k udělení dotací pro NNO ze státního rozpočtu (určení příjemců, spolufinancování, rozhodnutí o přidělení dotace,

¹⁶ O neziskových organizacích: Co to je neziskový sektor. *Neziskovky.cz* [online]. [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_540/fakta_neziskovky-v_co-to-je-neziskovy-sektor/

¹⁷ Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2015. *Neziskovky.cz* [online]. [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/

¹⁸ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.

¹⁹ Zákon č. 218/2000 sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

časové období dotačního řízení). Neméně důležitým dokumentem sestaveným RVNNO²⁰ je *Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO*. Tento dokument určuje do jakých oblastí a za jakým účelem budou poskytnuty dotace.

Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím

Podle usnesení vlády ze dne 15. června 2015 č. 470 bude dotační politika pro rok 2016 směřovat do následujících oblastí:²¹

- 1) Tělesná výchova a sport
- 2) Kultura
- 3) Životní prostředí a udržitelný rozvoj
- 4) Sociální služby
- 5) Zahraniční aktivity
- 6) Národnostní menšiny a etnické skupiny
- 7) Romská menšina
- 8) Péče o zdraví a zdravotní prevence
- 9) Rizikové chování
- 10) Boj s korupcí
- 11) Protidrogová politika
- 12) Ochrana spotřebitele a nájemních vztahů
- 13) Vzdělávání a lidské zdroje
- 14) Děti a mládež
- 15) Rodinná politika
- 16) Rovné příležitosti žen a mužů
- 17) Ostatní (nezařazené)

V oblasti kultura ministerstvo kultury poskytuje dotace v rámci několika dotačních programů. Největším je program *Kulturní aktivity*, který se zaměřuje na různé

²⁰ Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

²¹ *Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2016* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9XQEMPSP>

podporované aktivity, jako jsou kulturní aktivity v oblasti divadla, hudby, tance a umění, kulturní aktivity zdravotně postižených občanů, činnosti v oblasti památkové péče nebo na podporu tradiční lidové kultury či regionální kulturní tradice. Další program dotovaný také z ministerstva kultury je program *Výběrové dotační řízení Odboru médií a audiovize pro oblast kinematografie a médií*. Tento program podporuje festivaly či přehlídky věnující se kinematografii, nebo jiné semináře a akce z oblasti médií. Také ministerstvo obrany vypsaló dotační program *Rozvoj vojenských tradic pro oblast kultury*. K podporovaným aktivitám v rámci tohoto programu patří organizování besed, seminářů, výstav, přednášek, pořádání pietních aktů k uctění památky padlých vojáků nebo ukázky vojenských tradic.²²

Stát podporuje NNO i nepřímo a to prostřednictvím různých osvobození od daní nebo slevy na dani, určených právě pro právní formu NNO. V případě dotací z krajských a obecních rozpočtů stát do rozdělování nezasahuje. Dané samosprávy samy rozhodují, kam dotace poskytnou. Dotace mohou čerpat NNO i ze státních fondů. Jedná se o Státní fond kultury, Státní fond životního prostředí, Státní fond kinematografie, Státní zemědělský intervenční fond, Státní fond rozvoje bydlení a Státní fond dopravní infrastruktury. Dalším zdrojem financování je čerpání z rozpočtu EU v rámci národních operačních programů. Dosáhnout čerpání z těchto programů je složité a proto uspěje jen málo NNO.²³

Soukromé zdroje financování

Finanční podporu mohou fyzické osoby vyjádřit ve formě daru neboli individuálním dárcovstvím. V České republice jsou tyto dary většinou poskytovány na pomoc dětem, chudým či do míst postižených živelní pohromou. NNO se snaží, aby byly dary poskytovány nepřetržitě a tedy měli stabilní příjmy i do budoucna. Fyzické osoby mohou přispět formou dárcovské SMS nebo využít online dárcovství. Dárcovská SMS neboli DMS je ojedinělý projekt (ČR jako první použila tuto službu), kdy je možné podpořit NO díky zasláné textové zprávě z mobilu. V dnešní době využívá tuto službu více jak 250 organizací. Podpořit je možné vždy konkrétní organizaci díky jejímu heslu.²⁴ Online

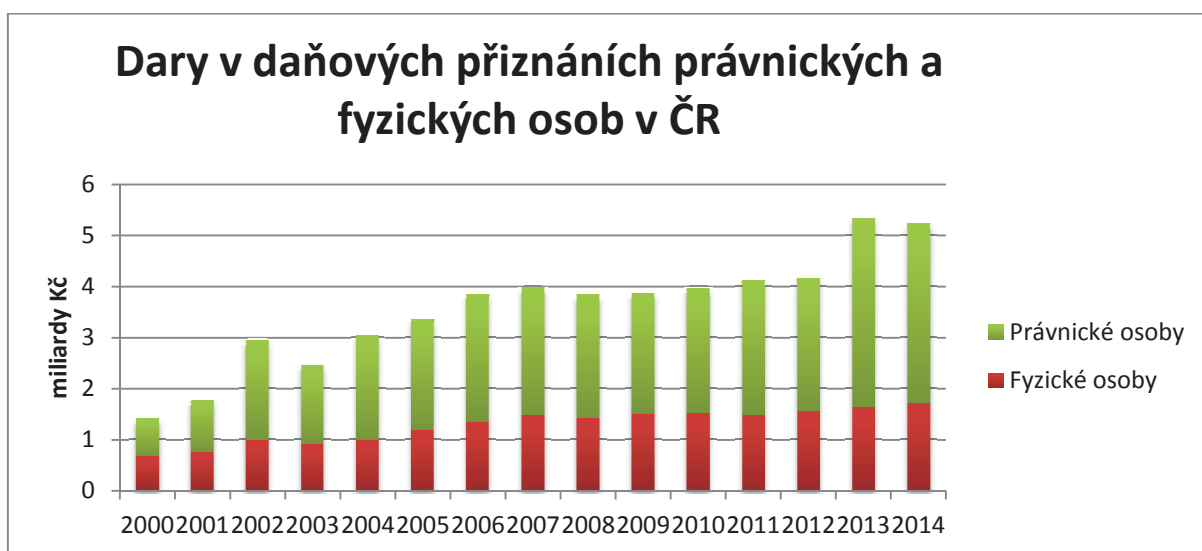
²² *Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2016* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9XQEMPSP>.

²³ *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf.

²⁴ *Dárcovská SMS* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.darcovskasms.cz/>

dárcovství je možné přes aplikaci www.darujme.cz, pomocí které lze v pár krocích lze poslat konkrétní organizaci libovolnou částku. Tento způsob je čím dál více využíváný, za minulý rok přes tuto stránku darovali lidé na 224 NO víc jak 20 milionů korun.²⁵

Nejen fyzické osoby, ale i právnické osoby se podílí na financování NNO. Firemní dárcovství v poslední době zažívá rozmach, stále více firem přispívá na činnost organizací a dobrovolně jim věnuje své volné prostředky. Firmy si mohou odečíst dar, respektive bezúplatná plnění až do výše 10 % ze základu daně.²⁶

Graf 1 Porovnání darování právnických a fyzických osob v daňových příznáních ČR

Zdroj: Dárcovství v Česku. Nadace Via [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/2015/12/17/cesi-daruji-stale-vice-pocet-daru-roste-rychleji-nez-hdp/> (vlastní zpracování)

Jak je vidět z grafu 1, od roku 2000 soukromé dárcovství vzrůstá. Lidé nejsou lhostejní k okolí a snaží se dary napomoci. Celkově byla darována ještě vyšší částka, jelikož lidé v daňových příznáních neuplatňují všechny dary a proto tu nemohou být promítnuty.²⁷

Dalším zdrojem financování NNO je veřejná sbírka. Podle zákona č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách a změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách) se veřejnou sbírkou rozumí „získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem

²⁵ On-line dárcovství: statistiky 2015. Nadace Via [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/2016/01/21/on-line-darcovstvi-v-cesku-prudce-roste-pres-darujme-cz-lide-loni-darovali-pres-20-milionu/>

²⁶ Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020 [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf, s. 57

²⁷ Dárcovství v Česku. Nadace Via [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/2015/12/17/cesi-daruji-stale-vice-pocet-daru-roste-rychleji-nez-hdp/>

neurčeného okruhu přispěvovatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní rozvoj vzdělávání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí.“²⁸ K realizaci veřejné sbírky je možné použít následující metody: shromažďování příspěvku na předem vyhlášeném zvláštním bankovním účtu, sběrací listiny, pokladničky, prodej předmětů, prodej vstupenek, pronájem telefonní linky. Sbírkou může obsahovat kombinaci těchto metod.²⁹

Příspěvky od nadací a nadačních fondů jsou také využívány jako forma financování NNO. Jedná se o sdružení majetku a následná finanční pomoc v rámci určité oblasti působení NNO (oblast sociální, kulturní, vzdělávání a jiné). Spolupráce vzniká díky společnému zaměření NNO a nadace/nadačního fondu.³⁰ V dnešní době je rozšířené zřizování firemních nadací/nadačních fondů jako samostatné právnické osoby, jejichž účelem je dosažení obecně prospěšných cílů. Firemní nadace/nadační fondy jsou specifické ve svém vztahu s zřizovatelem – firmou. Musí dodržovat firemní hodnoty a respektovat firemní kulturu.³¹ Známost firemní nadací je Nadace O2, mezi liberecké známé firemní nadace patří např. Nadace Preciosa.

Financování z vlastních zdrojů neboli samofinancování je možné díky příjmům z hlavní nebo vedlejší činnosti. Zisk z tohoto podnikání však musí být nadále použit na realizaci poslání dané organizace. Finance je možné získat prodejem služeb nebo vlastních výrobků, příjmem z pronájmu či reklamy. Jednou z forem samofinancování jsou také členské příspěvky. Jedná se o vybírání finanční částky od členů na provoz organizace, za což členové dostávají určitou protihodnotu, například slevy na semináře nebo jiné akce NO.³²

²⁸ Zákon č. 117/2001 Sb.: Zákon o veřejných sbírkách a změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-117>

²⁹ BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509, s. 81-86

³⁰ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 9788073579739, s. 112

³¹ Principy správného fungování firemních nadací/nadačních fondů. In: *Forum dárců* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.donorsforum.cz/sluzby-a-projekty/asociace-firemnych-nadaci-a-nad.fondu.html>

³² BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509, s. 94-98

4.2. Kultura

Slovo kultura je mnohoznačné, původně se vztahovalo k obdělávání půdy, kdy jedním z prvních významů je rolnictví. Z latinského slova *colere*, jež má význam jako kultivování, obydlování či ochranu, se pojem vyvinul do slova kult, který se váže k náboženství. Během historie se slovo kultura používalo nejen v oblasti náboženství, ale bylo součástí i základních filozofických otázek ohledně svobody a předurčení, aktivity a pasivity.³³

Podle Patočky lze kulturu popsat jako složitý společenský jen nebo proces, jenž se pořád rozvíjí, je výtvorem lidstva a pomáhá ke vzdělávání jednotlivců a sociálních skupin. Rozšiřuje se v prostoru a čase a předává se mezi generacemi.³⁴

V knize *Sociální a kulturní antropologie* je kultura v nejširším pojetí vymezena jako „specifický lidský způsob organizace, realizace a rozvoj činnosti, objektivovaný ve výsledcích fyzické a duševní práce“.³⁵

V současné době je možné pojem kultura vymežit třemi základními přístupy s rozdílným definováním rozsahu a obsahu.

Tradiční axiologické pojetí kultury vychází z tradic humanismu a osvícenství. Pojetí je velmi hodnotící a je zaměřeno na pozitivní hodnoty, jež napomáhají humanizaci a kultivaci člověka a vývoji lidské společnosti. Součástí kultury jsou tedy oblasti duchovních hodnot, jako je literatura, umění, věda, výchova a osvěta.

Globální antropologické pojetí kultury kromě pozitivních hodnot obsahuje i nebiologické prostředky a mechanismy, díky kterým se členové společnosti přizpůsobují k vnějšímu okolí. Absence hodnotící funkce napomáhá k charakteristice a klasifikaci různých společností a následně je porovnává v čase a prostoru. Do tohoto pojetí se zahrnují oblasti sociální a kulturní antropologie, archeologie, etnografie, sociologie, psychologie a kulturologie.

Redukcionistické pojetí kultury obsahuje mnoho přístupů snažících se redukovat rozsah pojmu kultura. Tato snaha je typická pro rozvoj přístupů v rámci směrů kognitivní a

³³ EAGLETON, Terry. *Idea kultury*. Vyd. 1. Brno: Host, 2001, 150 s. Studium. ISBN 8072940260.

³⁴ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478.

³⁵ VODÁKOVÁ, Olga (ed.), Václav SOUKUP (ed.) a Alena VODÁKOVÁ (ed.). *Sociální a kulturní antropologie*. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. Sociologické pojmosloví, sv. 3. ISBN 808585029x.

symbolické antropologie. Na rozdíl od globálního pojetí jsou podporovány sémiotické přístupy, jež vymezují pojem kultura na určité znaky, symboly a významy společné pro členy dané společnosti.³⁶

Tato práce vychází z axiologického pojetí kultury.

4.2.1. Dělení kultury

Kultura hmotná a nehmotná

Kultura se dělí na dvě části, zabývá se jak lidskými výtvoři hmotnými (materiálními), tak i nehmotnými (duchovní hodnoty).

Hmotná kultura zahrnuje lidské výtvoři, které lze členit na stavební kulturní památky a ostatní prvky hmotné kultury. Mezi stavební kulturní památky se řadí lidová architektura (soustředění se na vnější i vnitřní vzhled obydlí i umístění), sakrální památky, do nichž patří kostely, kláštery, fary, chrámy, katedrály, baziliky i kříže, boží muka, kapličky, zvonice či křížové cesty. Dále se do stavebních památek řadí funerální památky, městská architektura (historické stavby města jako jsou paláce, radnice, městské brány, věže, kašny či podloubí), panská sídla, jako jsou hrady, zámky, tvrze, letohrádky, paláce a jiné, a technické a vojenské památky. Dalšími prvky hmotné kultury jsou umělecké, uměleckořemeslné a jiné drobné památky, drobné artefakty, jako jsou knihy, filmy, mapy, obrazy, keramika a další věci denní potřeby. Jsou zde zahrnuty i oděvy jako jsou lidové kroje, jež jsou dílem nehmotné kultury v daném místě či regionu.

Nehmotnou neboli duchovní kultura je tvořena určitým způsobem života. Kultura zahrnuje výsledky lidské činnosti v umění a ve vědě, patří sem např. jazyk, písmo, náboženství a tance. Další složkou nehmotné kultury jsou lidové zvyky a tradice, které se dodržují dodnes. Mezi nejvýznamnější patří masopustní zábava a karneval, stavění májek, velikonoční koledy, pálení čarodějnic a konání poutí, mikulášská nadílka a vánoční zvyky.³⁷

Hmotnou a nehmotnou kulturu v praxi nelze striktně oddělit, jelikož se navzájem ovlivňují. Např. lidová architektura, hmotný prvek kultury, by nevznikla bez tradičních

³⁶ SOUKUP, Václav. *Přehled antropologických teorií kultury*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000, 229 s. ISBN 80-7178-328-5.

³⁷ HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 9788073573393.

zvyklostí, které se předávají po generace. Dalším příkladem propojení hmotné a nehmotné kultury jsou Vánoce. Tradiční vánoční zvyky (krájení jablek, házení střevíců, lití olova) jsou doplněné určitými artefakty, jako jsou vánoční ozdoby, adventní věnce nebo betlémy.

Kultura, jak hmotná tak i nehmotná, může být rozdílná v různých místech a to nejen na úrovni národní, ale i regionální či lokální.

Lokální kultura

Lokální kultura odlišuje kultury v různých lokalitách, malých územních společenstvích, vymezených hranicích, které se během historie různě vyvíjely. Jedná se o specifickou kulturu, typickou pro obyvatele dané lokality a je tvořena kulturou materiální i nemateriální.³⁸

Kultura ovlivňuje lokální rozvoj ve třech směrech. V šíření určitých bodů, které podporují spolupráci mezi zúčastněnými a jejich snahu o společné podniky. Vytvářením atraktivního prostředí pro místní obyvatele, stejně jako pro návštěvníky a turisty. Lokální kultura také slouží jako nástroj pro vytváření produktů, které budou spojovat estetické a přínosné rozměry.³⁹

Podobu lokální kultury ovlivňují různé faktory, jako jsou celková vzdělanost, chování, potřeby a hodnoty obyvatelstva či hmotné kulturní dědictví. Tyto faktory utváří kvalitu sociálního prostředí dané lokality, na kterou také působí sociální aktéři.⁴⁰

Podle Patočky se pod pojmem sociální aktér „rozumí nositel, iniciátor a realizátor určité činnosti. Obvykle jde o jedince, v řadě případů však i o nejrůznější sociální uskupení, které reprezentují zájmy významné části obyvatelstva.“ Aktéry lokální kultury bývají obyvatelé obce, chalupáři, instituce veřejné správy nebo neziskové organizace. Spolky jako neziskové organizace se stávají aktéry díky společným zájmům členů, vnitřnímu přesvědčení a potřeby seberealizace. Velkou skupinu lokálních aktérů tvoří

³⁸ VODÁKOVÁ, Olga (ed.), Václav SOUKUP (ed.) a Alena VODÁKOVÁ (ed.). *Sociální a kulturní antropologie*. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. Sociologické pojmosloví, sv. 3. ISBN 808585029x.

³⁹ GREFFE, Xavier, Sylvie PFLIEGER a Antonella NOYA. *Culture and local development*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, c2005, 198 p. ISBN 9789264009905, s. 12.

⁴⁰ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 63

sdužení dobrovolných hasičů, které aktivně přispívá ke kulturnímu životu. Mezi aktéry se řadí i zájmové organizace jako jsou myslivci, včelaři, zahrádkáři a jiné.⁴¹

Regionální kultura

Region je ohraničené území, pro které jsou typické určité společné znaky a chování, a zároveň se odlišuje od jiných územních jednotek. Podoba regionu se odráží v myslích jeho obyvatel i lidí žijících mimo něj, čímž vzniká regionální identita.⁴²

Regionální kultura je dána svým vztahem k danému regionu, čímž se liší od jiných kultur odlišných regionů. Lze ji sledovat pomocí regionální identity, regionální formy života, regionální specifické formy života a dalších. Regionální kultura zahrnuje prolínání různých kulturních vlivů a procesů společenství z minulosti a současnosti.⁴³

Národní kultura

Národ má v dnešní době dvě pojetí. Prvním, klasickým pojetím je homogenní skupina obyvatel dlouhodobě žijících na určitém území a sdílící stejný jazyk, kultury a zvyky. Druhé pojetí vymezuje národ jako státní národ a jeho občané sdílí politická kritéria a respekt k politickým institucím daného národa.⁴⁴

Národní kultura znázorňuje specifickou lidskou práci, ať už hmotnou nebo duševní, občanů daného národa odlišnou od jiných národů. Národní kultury se mohou lišit v podobě jazyka, ve způsobu života, v určitém chování, nebo v uznávání sociálních hodnot a norem. Tato kultura je uchovávána v různé podobě v institucích jako je Národní muzeum, Národní knihovna, Národní galerie aj. Některé hmotné prvky kultury jsou chráněny jako národní kulturní památky a tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa.⁴⁵

⁴¹ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 82

⁴² HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 9788073573393, s. 26

⁴³ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 113

⁴⁴ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 126

⁴⁵ Tamtéž, s. 126

4.2.2. Kulturní dědictví

Kulturní dědictví je část sociokulturního systému, která je součástí dané společnosti a je předávána dalším pokolením. Toto předávání je způsobeno neustálým účinkováním kulturní tradice a inovace.

Patočka definuje kulturní dědictví jako „*souhrn hmotných a nehmotných hodnot, děl a kulturních vztahů, které vznikly v minulosti, ale svým vznikem a významem přispívají k vytváření soudobých kulturních a společenských hodnot.*“⁴⁶

Podle Soukupa se kulturní dědictví v čase mění, když jeho součástí přestávají být prvky kultury, které již neplní svou funkci. Je však možné, že se dávné artefakty stanou znovu součástí kulturního dědictví, ne již se svou původní funkcí, ale například jako muzejní exponát představující dřívější kulturu.⁴⁷ Kulturní dědictví tedy představuje určitý mezilidský most, který nás spojuje s kulturou vzniklou na určitém místě a v určitém historickém čase.⁴⁸

UNESCO uchovává světové kulturní a přírodní dědictví, které je podle něj určitým odkazem z minulosti, odkazem s kterým žijeme nyní v přítomnosti a který poté odkážeme našim potomkům do budoucnosti. Do kulturního dědictví UNESCO řadí památky, sochy, stavby, lokality a místa s vlivem člověka, to vše mající vynikající univerzální hodnotu z hlediska dějin, estetiky, etnologického nebo antropologického.⁴⁹

⁴⁶ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 50

⁴⁷ VODÁKOVÁ, Olga (ed.), Václav SOUKUP (ed.) a Alena VODÁKOVÁ (ed.). *Sociální a kulturní antropologie*. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. Sociologické pojmosloví, sv. 3. ISBN 808585029x, s. 111

⁴⁸ PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478, s. 24

⁴⁹ KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO* [online]. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009 [cit. 2016-03-05]. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-87104-52-1. Dostupné z: <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pravni-predpisy-a-mezinarodni-dokumenty/unesco-praha-2009.pdf>, s. 55

5. Vlastní práce

Liberec je město ležící na severu Čech. Bydlí zde přibližně sto tisíc obyvatel a dělí se na 33 městských částí. Jednou z částí je Ostašov, který leží na západě Liberce. První zmínky osídlení pochází z poloviny 13. století, ale po deseti letech se obyvatelé přesunuli. Znovu se sem nastěhovali obyvatelé až v polovině 15. století. V současnosti zde bydlí kolem 600 obyvatel.⁵⁰

Pojem Ostašov pro místní neznamená pouze Ostašov jako katastrální území, ale zahrnují do něj i katastrální území Horní Suchá. Na území Horní Suché také stojí místní kostel sv. Vojtěcha. Kromě Ostašova a Horní Suché se k nejbližšímu okolí řadí i katastrální území Karlínky a katastrální území Karlov. Mapa katastrálního území Liberce je součástí přílohy práce.

Spolek přátel Ostašova je nezisková organizace, která vznikla 5. listopadu 2010 a jako právní forma spolek dle NOZ byl do veřejného rejstříku zapsán 1. ledna 2014. Místo působení spolku je Ostašov a jeho okolí, které je charakterizováno výše. Spolek přátel Ostašova se řadí mezi organizace soukromého neziskového sektoru. Jeho funkce je převážně funkce zájmová. V dnešní době spolek sdružuje 29 členů.

Spolek se snaží o zachování a podporu zejména hmotné a nehmotné kultury na lokální úrovni, dále také o ochranu přírody a krajiny v okolí Ostašova.

Mezi účely existence spolku ve stanovách patří:⁵¹

- péče o kostel sv. Vojtěcha v Liberci Ostašově (k. ú. Horní Suchá)
- kulturní, osvětová, propagační, popularizační a publikační činnost, pořádání výstav, koncertů, sportovních a jiných akcí k daným tématům a cílům
- ochrana životního prostředí, zeleně, přírody a krajiny na území a péče o veřejný prostor
- spolupráce s jinými spolky
- účast v řízeních týkajících se hlavních cílů a činností spolku; podávání podnětů, žádostí a petic zákonodárným, výkonným, samosprávným a jiným veřejným institucím nebo jednotlivcům v souladu s cíli spolku

⁵⁰ Historie Ostašova a Horní Suché. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/toulky-minulosti/historie-ostasov-horni-sucha/>

⁵¹ Výpis ze spolkového rejstříku: Spolek přátel Ostašova. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=770709&typ=PLATNY>

- získávání finančních zdrojů za účelem naplňování cílů a činnosti spolku a dále na opravu i obnovu kostela sv. Vojtěcha, údržbu a zvelebování veřejných prostranství
- aktivní působení na širokou veřejnost se záměrem vytvářet vztah k místu, kde žijeme a za které máme spoluodpovědnost
- ochrana historického a kulturního dědictví

5.1. Průběh výzkumu

5.1.1. Rozhovor se členy spolku a s místními obyvateli

Jedna z částí výzkumu probíhala formou polostandardizovaného rozhovoru. Rozhovor byl veden se členy spolku a s obyvateli Ostašova a blízkého okolí. Celkem byl proveden rozhovor s 5 členy spolku. Cílem rozhovorů se členy bylo zjistit motivy existence spolku, charakterizovat činnost spolku s hodnotami, které vytváří pro okolí. Rozhovor se zaměřoval na aktivity spolku vůči okolí a na prostředky, kterými tyto aktivity může provádět. Rozhovory s místními obyvateli měly za cíl zjistit, jak oni vnímají spolek a jak je působení spolku ovlivňuje. Celkem se rozhovoru zúčastnili 3 obyvatelé Ostašova a okolí. Respondenti byli z různých věkových skupin kvůli možnému porovnání jejich názorů.

Rozhovory byly uskutečněny v průběhu měsíce února 2016 a probíhaly v kavárně, u dotazovaných doma či v práci, jeden rozhovor probíhal telefonicky. Rozhovory byly po udělení souhlasu nahrávány, kromě rozhovoru telefonického, kde to nebylo technicky možné. Pro zachování anonymity byla jména respondentů v práci změněna. Seznam otázek k rozhovorům je součástí přílohy práce.

Tabulka 1 - Pasportizační údaje respondentů

Základní údaje o respondentech					
Jméno	Pohlaví	Postavení	Zaměstnání	Čas a místo rozhovoru	
Petra	žena	člen spolku	pracující	26. 2. 2016	kavárna
Luboš	muž	člen spolku	pracující	26. 2. 2016	kavárna
Helena	žena	člen spolku	pracující	24. 2. 2016	kavárna
Anna	žena	člen spolku	důchodce	14. 2. 2016	doma
Kamil	muž	člen spolku	důchodce	14. 2. 2016	doma
Lída	žena	místní obyvatel	student	29. 2. 2016	telefon
Lada	žena	místní obyvatel	pracující	24. 2. 2016	práce

Alice	žena	místní obyvatel	důchodce	14. 2. 2016	doma
-------	------	-----------------	----------	-------------	------

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.2. Anketní šetření na spolkové akci masopust

Cílem anketního šetření bylo zjistit povědomost účastníků o spolku a jeho aktivitách a jejich zájem o danou akci. Anketní šetření obsahovalo devět otázek a byly použity otázky uzavřené i otevřené. Seznam otázek je součástí přílohy práce. Šetření bylo prováděno s účastníky akce Ostašovský masopust, který se konal 6. února 2016 a zúčastnilo se ho 25 respondentů. Výběr respondentů byl nahodilý.

5.2. Založení spolku

Z rozhovoru se členy spolku vyplynulo, že iniciativou založení spolku byl pro místní obyvatele zdejší kostelík a jeho žalostný stav. Dva místní manželské páry se snažily vlastními silami kostelík opravovat, podařilo se jim opravit okna a postavit obrubníky okolo kostela. Pro lepší organizovanost a financování se tyto dva manželské páry spolu s dalšími obyvateli Ostašova rozhodly založit Spolek přátel Ostašova. Pro velké nadšení z možné spolupráce a zlepšení susedství se postupně spolek rozrostl do dnešní velikosti 29 členů. V dnešní době však nikdo z těchto prvních dvou zakladatelských párů již nepůsobí ve spolku.

Jedna z členek spolku své začátky ve spolku komentuje slovy: „*Na tom začátku to bylo strašně fajn a emotivní a všichni byli příjemní a laskaví a hodní. Člověk by všechny objal, že jsou přátelé a strašně jsme se sblížili hned.*“

5.3. Struktura spolku

Nejvyšší orgán spolku je členská schůze, která se koná pravidelně každou první středu v měsíci. Dalšími orgány spolku jsou statutární orgán a kontrolní orgán. Dle stanov je ve statutárním orgánu 5 členů. Kontrolní orgán má pouze jednu funkci, a to revizní. Členové výboru zastávají svou funkci dobrovolně a není jim vyplácena žádná odměna.⁵²

⁵² Výpis ze spolkového rejstříku: Spolek přátel Ostašova. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=770709&typ=PLATNY>

Spolek přátel Ostašova čítá 29 členů. Členství vzniká podáním přihlášky, zaplacením registračního příspěvku a rozhodnutím výboru. Od členů je vybírán roční členský poplatek 200 Kč.

Nejvíce času věnuje spolku jeho předsedkyně. Z rozhovoru s ní vyplynulo, že denně věnuje určitý čas děláním věcí do spolku. *„Musím říct, že to nepočítám, ale denně se tomu věnuju. Musím aktualizovat web, facebook, kdykoliv je akce tak dopředu objednávat prostory, shánět ozvučení. Máme na starosti ten kostel, takže tam chodíme uklízet.“*

Člen spolku komentuje, jak spolek ovlivňuje jeho čas, slovy: *„Když jsou ty akce, tak předtím je příprava. Jednou za měsíc je schůze, ta spolková, kde se řekne, co se bude dělat. Vždycky ta příprava, tak to jdeme připravit stánek a takovéhle věci.“*

Z rozhovoru s členy spolku bylo zjištěno, že občané se přidávají do spolku většinou kvůli dobrému pocitu a také, že je baví spolková činnost. Jedna členka spolku svojí působnost ve spolku okomentovala slovy: *„Já osobně jsem si řekla, že jsem v důchodu a ty holky, které tady makaj, tak že jim pomůžu. A zatáhla jsem i mužskýho, protože my jsme takový akční lidi. Člověk má z toho radost, že něco udělá nebo pomůže.“* Mezi členy je více zastoupeno ženské pohlaví a věkový průměr členů je kolem 50 let. *„Máme tam jak důchodce, taky ty starší generace, střední generace i mladý;“* komentuje složení členů předsedkyně.

5.4. Akce spolku

Jedním z cílů spolku je pořádání akcí a koncertů v rámci zachování a podpory hmotné a nehmotné kultury na lokální úrovni. Každoročně se pořádá několik akcí, které umožňují setkávání sousedů v místě jejich bydliště a posilují tak jejich vazbu k lokální kultuře. Přidanou hodnotou pořádaných akcí je finanční výtěžek, který se vybere na vstupném nebo prodeji nápojů a občerstvení a následně je použit na opravu místního kostela. Na akcích se podílí členové spolku a také využívají služeb dobrovolníků, kteří jsou z řad jejich sousedů a přátel. Dobrovolnou pomoc rodiny komentuje členka spolku slovy: *„Švagrová chodí pomáhat. Chodí prodávat. A vnučka taky a druhá vnučka taky. Vždycky je tam zainteresuju.“*

Jako první oficiální akce spolku byl uspořádán koncert „**Ostašovská noc**“. Tato akce je pořádána dodnes a je prezentována jako letní festival.⁵³ Podle předsedkyně spolku jsou zvány převážně regionální kapely, aby zde zahrály pro pobavení nejen členů, ale i místních obyvatel.

V září 2011 spolek spustil projekt „**Toulky minulostí**“, jehož cílem je seznámení místních občanů s historií Ostašova. Členové shromažďují staré dokumenty, fotky, kroniky i informace týkající se dané lokality, které pak předávají dále. Díky tomuto projektu se podařilo dohledat dřívější obyvatele, kteří byli nuceni po 2. světové válce odejít do Dechowa – vesnice v Německu. Po prvotním dopisování se uskutečnilo v Dechowě setkání mezi členy spolku a dřívějšími obyvateli. Časem nastala spolupráce mezi Ostašovským spolkem a Občanským sdružením Dechowa.⁵⁴ Z rozhovoru se členy spolku vyplynulo, že spolky udržují vzájemný vztah dodnes. Každoročně se členové navštěvují vždy v jednom z míst. Jeden rok jezdí Ostašované do Dechowa, další rok jedou Dechované do Ostašova. Pro pokrytí části nákladů na setkání využívá spolek dotace z fondu českoněmecké budoucnosti.

Ostašovský spolek nezapomíná ani na tradiční zvyky a proto pořádá „**Masopustní slavnosti**“. Tento svátek se tu slaví podle původních zvyklostí. Masopust je pohyblivý svátek, který začíná od svátků Tří králů až do Popeleční středy a vrcholí masopustním úterý, kdy vesnicí procházel masopustní průvod. V průvodu jsou lidé v tradičních maskách, jako je laufer, kobyla, medvěd, kominík, ženich a nevěsta a další. V ostašově se účastníci scházejí už od dopoledních hodin, aby se stihly připravit. Zahájení průvodu začíná u kostela sv. Vojtěcha představováním masek a jejich významu. Pro zpestření akce si spolek v tomto roce pozval soubor Šafrán, aby předvedl svoje masky a oživil tím celou akci. Po představení masek vyráží průvod skrz Ostašov. Masky a návštěvníky akce doprovází kapela, letos na masopustu hrála kapela Musica Viva (viz obrázek 2), což je liberecká skupina hrající v historických kostýmech, a také průvod doprovodila taneční skupina historických tanců - Villanella. Po krátkém úseku cesty se průvod zastaví

⁵³ Ostašovská noc. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/tradicni-akce/ostasovska-noc/>

⁵⁴ Ostašov a Dechow. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/ostasov-dechow/>

a členové spolku sehrají představení a nabídnou účastníkům akce občerstvení. Nabízí se koláčky, šátečky či koblihy napečené od členů spolku a nechybí ani alkohol či od místního řezníka rozdávané uzeniny. Průvod má kolem pěti zastavení a zakončuje zase u kostela, kde je souzena kobyly za všechny pohromy, které se občanům udály. Nakonec ji však lid osvobodí.⁵⁵

Letošního masopustu se podle předsedkyně spolku zúčastnilo odhadem 400 lidí. Z anketního průzkumu mezi návštěvníky vyplynulo, že nejvíce návštěvníci dorazili jiných částí Liberce, dále ze vzdálenějších míst jako je Nová Ves, Jablonec nad Nisou a dokonce jedna dotazovaná účastnice uvedla, že přijela až z Prahy. Přimo z Ostašova pocházelo nejméně oslovených.

Pro mnohé oslovené účastníky to nebyla první akce spolku, kterou navštívili. Více jak polovina respondentů uvedla, že se již v minulosti nějaké akce zúčastnili. Nejčastěji respondenti navštívili 2-4 akce spolku. Jedna respondentka uvedla, že se účastní téměř všech akcí spolku. Všichni oslovení účastníci se shodli, že je akce vydařená a že se ji zúčastní i další rok. Jedna z účastnic akce ji okomentovala slovy: *„Libilo se mi, že to spolek měl krásně zorganizované. Propracované masky, hezký program. Jen počasí bylo chladné a nepřálo na dlouhé chození venku, ale těším se na další akce.“*

Motivem k přijetí na letošní masopust byla pro mnohé oslovené účastníky zábava. Kromě toho také respondenti přijeli na akci kvůli malým dětem a jiným členům rodiny. Jako další důvod návštěvy této akce respondenti uvedli: setkání s lidmi, bydlí kousek, kvůli pomoci, mají rádi dodržování tradic, popřípadě se akce zúčastnili na doporučení.

Místní manželé, obyvatelé Ostašova a nyní i členové spolku, se shodují, že akce je přijímána vesměs pozitivně. Jeden ze členů spolku komentuje zájem místních o akci slovy: *„jsou lidé, kteří se na akci těší, už nám v autobuse říkají, že k nim musíme přijít“⁵⁶ o masopustu. Ale je pár jedinců, kteří se radši zavřou doma.“*

Více o ostašovském masopustu je možné se dozvědět v jejich brožurě, která je napsána nejen v českém jazyce, ale i v jazyce německém a polském. Tato brožura byla vyrobena díky projektu „Oživování tradic a kulturního dědictví v Euroregionu Nisa“. Z tohoto projektu mimo jiné byl také sponzorován masopust v roce 2013.⁵⁷

⁵⁵ Ostašovský masopust. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/tradice-a-remesla/masopust/>

⁵⁶ Pozn.: průvod navštíví dané stavení, kde usedlíci nabízí napečené koláčky a jiné občerstvení.

⁵⁷ Projekt ER Nisa. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/er-nisa-2013/>

Obrázek 1 – Představování masek – Ras a kobyla

Zdroj: fotografie autorky

Obrázek 2 – Začátek průvodu s dobovou kapelou

Zdroj: fotografie autorky

„**Ostašovské poutní slavnosti**“ je akce, která se koná na počest sv. Vojtěcha, kterému je zasvěcen místní kostel. Během této akce se slouží mše v kostele, venku vedle kostela jsou stánky s občerstvením a nápoji, dále se tu prodávají upomínkové předměty. Společně s tím tu probíhá kulturní program - vystoupení různých kapel a dobových tanců, soutěže pro děti, divadlo. Nejznámější je však tato akce díky představení „Bitvy u Liberce“.⁵⁸

„**Bitva u Liberce**“ je akce mezi občany nejznámější a také je nejnavštěvovanější. Jedná se o rekonstrukci bitvy, která tu proběhla během Sedmileté války. Bitva proběhla 21. dubna 1757 v místech Ostašova a jeho okolí, kde na jedné straně stálo pruské vojsko a na druhé straně vojsko rakouské. Bitva trvala přibližně půl dne a skončila vítězstvím Prusů. Jako odškodnění za útrapy spojené s válkou dostali místní občané finanční vyrovnání. Z těchto financí byla postavena původní kaple zasvěcená sv. Vojtěchovi. Pro připomínku původní bitvy byla poprvé v roce 2013 na Ostašovských poutních slavnostech předvedena rekonstrukce, která byla sestavena z pluků rakouské a pruské armády, tvořenou dobrovolníky z Čech, Německa a Polska. „*Uspořádali jsme rekonstrukci bitvy v Ostašově, na autentickém místě kde skutečně probíhala a k tomu kostelu, který by bez ní nestál. Tato akce se stala vyhledávanou a díky tomu i nejvíce ziskovou.*“ komentuje akci předsedkyně spolku.⁵⁹

⁵⁸ Ostašovské poutní slavnosti. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/projekty/poutni-slavnosti/>

⁵⁹ Bitva u Liberce. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/projekty/bitva-u-liberce/>

Až do loňského roku byla tato akce jediná v daném regionu. Z rozhovorů se členy a místními obyvateli bylo zjištěno, že v tomto roce však budou rekonstrukce této bitvy dvě. Spolek akci letos pořádá v menším měřítku, pouze ve formě přednášek a ukázky dobového vojenského tábora. Příští rok (2017) bude 260. výročí této bitvy, které bude náležitě oslaveno. Ve větším měřítku tuto bitvu připomene jiná liberecká organizace, která bude předvádět rekonstrukci bitvy a ukázky vojenského života tehdejší doby. Podle členů nemá spolek kapacitu na pořádání akce v takovémhle měřítku. Členové se snaží o lokální akci, občerstvení připravují sami členové nebo zvou lokální a regionální firmy a jejich výrobky.

Každoročně se v předvánoční době koná „**Advent v Ostašově**“. Tato akce začíná rozsvěcením stromečku před místní školou. Dále až do Vánoc jsou v kostele pořádány koncerty. Během adventu je také do kostela přivezeno Betlémské světlo, které si mohou návštěvníci odnést domů. V rámci této akce je možné shlédnout i výstavu betlémů.

5.5. Kostel sv. Vojtěcha

Kostel sv. Vojtěcha leží na okraji Liberce v Křižanské ulici. Kostel je majetkem města Liberec, v dnešní době je v péči spolku.

Obrázek 3 - Kostel sv. Vojtěch Zdroj: <http://www.ostasov.eu>

V Ostašově, na místě dnešního kostela, byla v roce 1771 vystavěna dřevěná kaple, kterou obec financovala z peněz, které dostala jako odškodné za sedmiletou válku. Tuto kapli zasvětili svatému Vojtěchovi. Časem kaple zchřadla a tak byla v letech 1832-1833

přebudována na zděný kostelík. Postupně ke kostelu přibyla sakristie a byly zde namontovány varhany a nový oltářní obraz. Kostel se však koncem minulého století přestal využívat a chátral.⁶⁰

Od roku 2008 se o něj začali starat místní občané a zástupci města. Podle slov místního obyvatele se mnoho oprav udělalo již před založením spolku. Je to zásluhou místních manželů, kteří se poté stali zakladateli spolku. „*Za nich, za těchto lidí se udělalo na kostele nejvíc. Udělali nový okap, odvodnění, okapy. Prostě to zásadní aby ten kostel nespádl. A kolem nich pak vznikl spolek.*“

V roce 2011 se kostel dostal do péče Spolku přátel Ostašova, který se o něj stará dodnes. Spolek se aktivně snaží o opravu chátrajícího kostela. Kromě vlastní práce členů v kostele, jako je odklizení nepořádku a udržování čistoty, členové shání finance na jeho opravu. Stěžejní finance na opravu se daří spolku pokrývat z příspěvků a dotací. Finančně kostel podpořili např. Nadace Preciosa, Nadace Občanského fóra nebo Statutární město Liberec. Na základě úspěšného získání finančních prostředků mohl spolek realizovat několik rekonstrukcí, v minulém roce to byla oprava hodin na věži kostela a oprava původního harmonia. Dále byly vytvořeny kopie křížové cesty, které byly zpracovány podle, v ostašovském kostele nalezeného, originálu křížové cesty z roku 1821, jenž byl vytvořen technikou podmalby na sklo. V příštích letech má spolek v plánu věnovat se kostelním lavicím, a hlavně začít opravňovat střechu, která je v žalostném stavu.⁶¹ Plánované opravy komentuje předsedkyně spolku slovy: „*V letošním roce je potřeba opravit lavice. Ve vnitř je potřeba také opravit schodiště na půdu, to je také akutní. Do budoucna pak plánujeme opravit střechu. Ale to je velká investice, takže tam to bude muset zase být ve spolupráci s městem.*“

V kostele se pořádají různé akce, které slouží k setkávání místních obyvatel. Na některých akcích se také prostřednictvím vstupného a prodeje občerstvení a pití vybírají potřebné finance na opravu kostela. Kromě Ostašovských poutních slavností zmíněných výše, se tu pořádají adventní koncerty nebo mimořádné bohoslužby (např. velikonoční

⁶⁰ Kostel sv. Vojtěcha. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/kostel-sv-vojtecha/>

⁶¹ Kostel sv. Vojtěcha. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/kostel-sv-vojtecha/>

nebo adventní) a byly zde uspořádány i tři svatby. Kostel je zapojen i do mezinárodní akce Noc kostelů a od roku 2012 je sem přiváženo Betlémské světlo.⁶²

Nejen kostel, ale i okolí kolem něj je zvelebováno. Volný, zarostlý prostor naproti kostelu nechal spolek přebudovat na park. Podařilo se to také díky finanční pomoci od Nadace O2. V parku je možno nalézt dětskou prolézačku, živý plot a jiné rostliny a také lavičky, které dodalo město. V dnešní době se o park spolek stará a organizuje setkání členů i místních obyvatel, kteří pak společně park uklízí nebo zde sází další rostliny.⁶³

5.6. Financování

Účely existence spolku jsou hlavně péče o kostel sv. Vojtěcha, kulturní a osvětová činnost a pořádání akcí k daným tématům. Pro naplnění těchto účelů je potřeba získání financí. Údaje o financování spolku jsou zjištěny z rozhovoru s předsedkyní spolku. Spolek přátel Ostašova jako nezisková organizace využívá několik zdrojů financování, a to jak ze zdrojů soukromých, tak z veřejných zdrojů. Mezi soukromé zdroje financování spolku patří členský příspěvek, který je jako jediný stálým a každoročním příjmem. Další formou financování je výtěžek z pořádaných akcí. Jedná se o finance vybrané ze vstupného nebo prodeje nápojů a občerstvení. Mezi nejziskovější akce patří Ostašovské poutní slavnosti s Bitvou u Liberce. Předsedkyně spolku komentuje ziskovost akcí slovy: *„Jako ziskovou akci máme poutní slavnosti s ukázkou bitvy. Akce se stala vyhledávanou a zásluhou toho nejvíc ziskovou. A díky ní se nám podařilo v loňském roce dát na opravu věžičky čtvrtinu ceny, která pak byla 200 000Kč.“* Spolku je možné poslat individuální dar na transparentní účet, jeho číslo má na svých webových stránkách. Spolek podpořily i různé firmy a jejich nadace, jako je např. Nadace OF nebo Nadace Preciosa, které finančně přispěly na opravu kostela a jeho vybavení.

K veřejným zdrojům financování spolku patří dotace. Spolek dostává dotace od města Liberec, v minulosti to byly například dotace na akci Bitva u Liberce. V roce 2013 byla spolku přiznána dotace z organizace Euroregion Nisa v rámci projektu „Oživování tradic a kulturního dědictví v Euroregionu Nisa“. Projekt pokryl finanční

⁶² Akce spolku. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/tradicni-akce/>

⁶³ Park u kostela. *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/park-u-kostela/>

náklady přibližně z 80 %. Spolek každý rok žádá o dotace a granty, ne však vždy jsou úspěšně získány.

O finance se kromě předsedkyně stará pokladní a externí paní účetní. Podle slov předsedkyně spolku „*O finance se staráme v podstatě všichni. Máme pokladní a máme externí účetní. Protože tím, že čerpáme nějaké granty a dotace, tak účetnictví musí splňovat nějaké kritéria. Máme externí účetní, protože ne každá umí účtovat o neziskovkách, takže máme paní, která to umí.*“

Všechny finance, po odečtení nákladů na akce a provoz, jsou následně použity na opravu kostela a jeho vybavení. Podle slov členky spolku: „*Každá akce je směřovaná na peníze pro kostel. Co zbyde z těch nákladů, tak se dává zase zpátky do té výstavby.*“ A jak komentuje předsedkyně: „*Zatím jsme neprodělávali. Snažíme se, aby se vždycky něco málo dalo na ten kostelík.*“

5.7. Propagace spolku a akcí

Zájmem spolku je hojná návštěvnost akcí, které přispívají k rozvoji kulturního dění a k možnému výdělku na opravu kostela. Informace o propagaci spolku a akcí poskytla v rozhovoru předsedkyně spolku. Spolek má své webové stránky, kde informuje o své činnosti a o budoucích i již proběhnutých akcích. Kromě webové stránky využívá spolek i sociální síť (facebook). Na každou akci spolku jsou také vytvořeny plakáty, které jsou poté vyvěšeny po Ostašově a okolí. Letáky lákající na akci je možné najít i v libereckém informačním centru. Členka spolku distribuuje plakáty „*Po sloupech a po nástěnkách, co máme tabule, v okolí Ostašova. Také dáváme plakáty do Libereckého infocentra. Oni si už vyžádávají naše akce.*“ Liberecký deník a jiné regionální noviny taktéž informují o nejbližších konaných akcích. Na webových stránkách spolku je také možné se přihlásit k odběru aktualit, na základě tohoto přihlášení jsou pak předsedkyní spolku individuálně zasílány novinky a pozvánky na následující akce. Jako dobrá reklama a propagace spolku slouží i ústní doporučení. Jedna z dotazovaných členek zve na akce své spolupracovníky: „*Já každému říkám, přijďte se podívat, a choděj. Vždycky se mi přijdou ohlásit, že přišli.*“

Obyvatelka Karlinek komentuje četnost upoutávek slovy: „*Já letáky vidím u nás v ulici na sloupech a na zastávkách a na okolí, když procházím procházkou v Ostašově a v Libereckém deníku, tam se o nich občas dočtu.*“ Podle dotazovaných členů spolku

aktuální počet a rozmístění plakátu stačí „*Já si myslím, že to stačí. Na těch stěžejních místech, na těch křižovatkách to je dostatečný. Jeden čas se to dávalo na ty adventní koncerty do schránek, ale to bylo zbytečný.*“

Z anketního šetření, prováděného na akci Ostašovský masopust, bylo zjištěno, že nejvíce se dotazovaní respondenti dozvěděli o akci od přátel. Druhým nejčastěji uváděným zdrojem, kde se respondenti dozvěděli o akci, byl internet.

5.8. Spolek a okolí/volný čas

Jak již bylo zmíněno výše, spolek se stará o opravu kostela a v rámci kulturních činností pořádá různé akce. Tyto činnosti určitým způsobem ovlivňují volný čas členů spolku a místních obyvatel. Spolek působí i na další osoby, zvoucí je k trávení svého volného času na jeho pořádaných akcích.

V rámci anketního šetření bylo zjišťováno, co jiného by respondenti dělali, kdyby se nezúčastnili dané akce. Většina dotazovaných zodpověděla, že by trávili čas doma, ať už relaxováním, nebo děláním domácích prací. Výlet jako možnou alternativu trávení daného času uvedlo 5 respondentů. Pouze dva respondenti uvedli jinou odpověď, jeden z dotazovaných by trávil čas na jiné akci, další z dotazovaných uvedl, že by navštívil Národní galerii.

Všechny tři dotazované místní obyvatelky potvrdily, že se někdy účastnily akce spolku. Bohužel kvůli nedostatku času a pracovní vytíženosti se nemohou dvě z dotazovaných účastnit všech akcí, které by se jim líbily. Jak komentuje dotazovaná Lada: „*Kdybych měla víc času, tak se účastním. Protože některé akce byly pro mě zajímavé, jenže jsme je nestihli.*“ Nejstarší respondentka se účastní pouze nějakých akcí, například Ostašovského masopustu nebo adventních koncertů. Svůj výběr akcí komentuje slovy: „*Na bitvu nechodím, já nemám ráda střelení. Ostašovská noc je pro mladší, to já nemusím. Já mám radši nějakou usedlejší zábavu.*“

Členové spolku se schází nejen na akcích spolku pro veřejnost, ale i mimo ně. Každou první středu v měsíci se koná členská schůze, kde se plánují nadcházející akce a jejich organizace. Také společně jezdí na výlety a tráví čas spolu během křesťanských svátků dodržováním tradic jako je pletení pomlázek a kreslení vajec na Velikonoce,

zdobení stromečku a zpívání koled na Vánoce, či se scházejí k půlnočnímu přípitku na Silvestra.

V Ostašově podle jedné ze členek spolku není nikdo, kdo by spolek neznal: *„Nemůže existovat nikdo, kdo by spolek neznal, protože když je tam nějaká akce, tak je to slyšet. Když tam byla bitva, tak tam ta střelba byla určitě slyšet. Nebo když tam je koncert, na tu Ostašovskou noc, tak to je taky hodně slyšet.“*

Rozhovory s místními obyvateli také potvrdily, že i oni znají Ostašovský spolek. Dotazovaná Alice uvedla, že o spolku ví od jeho založení: *„Když začali tady a scházeli se, to jsou spíš ty mladší ročníky, no a dali se dohromady a začali kamarádit. Prostě chtěli udělat něco pro to, aby to tu lepší vypadalo.“* O spolku se dozvěděla z letáků a také nemohla přehlédnout opravu zdejšího kostela.

Dotazovaná Lada zná spolek díky přátelství s jedním členem spolku. Od něj ví o činnostech spolku: *„Vím, že se snaží obnovit určitou historii Ostašova nebo tradice ostašovské zavádět. Sjednotit obyvatele Ostašova a tak.“*

Nejmladší z dotazovaných zná spolek také od jeho začátku působení. Dozvěděla se o něm ze sociálních sítí a od přátel. Spolek komentuje slovy: *„Založili jej místní obyvatelé. Pro pořádání akcí pro místní obyvatele a zapojování do různých projektů. Dále se starají o kostel sv. Vojtěcha.“*

Spontánní znalost spolku potvrdili téměř všichni dotazovaní účastníci akce Ostašovský masopust. V rámci anketního šetření byli respondenti dotazováni, jaké znalosti mají o spolku. Na otázku dotazovaní odpovídali různě. Nejčastěji dotazovaní uváděli akce spolku, jako je masopust či bitva. Část respondentů zmínila i méně známé akce spolku jako jsou vánoční koncerty, uklízení Ostašova a jiné. Kromě akcí spolku si dotazovaní vybavili i opravu kostela či si spolek spojují s dobrou náladou, dobrou partou, jídlem a pitím. Mezi respondenty však byli i takoví, kterým se nevybavilo nic.

6. Zhodnocení výsledků

Výsledky výzkumu již byly aplikovány v kapitole Vlastní část práce v rámci charakterizování činností a aktivit spolku, které se podílejí na rozvoji dané lokality a přispívají k uchování kulturního dědictví.

V rámci této kapitoly jsou shrnuty výsledky všech tří výzkumů, které byly provedeny pro tuto práci – rozhovor se členy spolku, rozhovor s místními obyvateli, anketní šetření na Ostašovském masopustu.

Rozhovor se členy spolku byl prováděn technikou polostandardizovaného rozhovoru. Jeho cílem bylo zjistit motivy k založení spolku, identifikovat hlavní činnosti spolku a kam spolek směřuje do budoucna. Po provedení rozhovorů se členy spolku bylo shledáno, že hlavní objekt zájmu je pro spolek místní kostel sv. Vojtěcha. Jeho oprava a zvelebování byly stěžejním důvodem pro založení spolku. V kostele již bylo provedeno několik oprav a opravy budou pokračovat nadále. Jak uvedla předsedkyně, do budoucna se pokusí o opravu střechy. Kromě toho je potřeba se také věnovat lavičím a dalším menším opravám. Spolek se snaží o zapojení více místních členů a obyvatel a využití jejich pomoci pro zvelebení místní památky. Z rozhovorů se členy bylo také zjištěno, že k dalším činnostem spolku patří pořádání tradičních, kulturních a historických akcí, které slouží ke kvalitnímu trávení volného času místních obyvatel a vytváření vztahu s danou lokalitou.

Rozhovor s místními obyvateli byl prováděn se třemi osobami zastupující různé generace. Jeho cílem bylo zjistit, zda daní obyvatelé spolek znají a jaký má pro ně přínos. Jak vyplynulo z rozhovorů, všechny tři dotazované spolek znaly. Zdroj informací ohledně spolku závisel na věku respondentek, nejmladší dotazovaná se o spolku dozvěděla ze sociálních sítí a od přátel. Dotazovaná zastupující střední generaci zná spolek na základě přátelství se členem spolku. Nejstarší dotazovaná se o spolku dozvěděla z plakátů v okolí a z pozorování dění okolo místního kostela. Z rozhovorů bylo zjištěno, že spolek ovlivňuje volný čas respondentek. Dotazované se díky spolku účastní akcí, na které by nešly, kdyby se nekonaly se blízko jejich bydliště. Akce spolku jim také umožňují setkat se s místními přáteli, které jinde nenavštěvují.

Cílem anketního šetření bylo zjistit, jaké informace mají účastníci o spolku a jeho aktivitách a jaký je jejich zájem o danou akci. Po vyhodnocení tohoto šetření bylo zjištěno, že téměř všichni dotazovaní účastníci spolek znají a spojují si ho s pořádáním akcí, nejčastěji znali dotazovaní akce Bitva u Liberce a Ostašovský masopust. Také si

dotazovaní respondenti spojují spolek s opravou kostela a zvelebováním Ostašova. Důvodem přijetí na akci byla hlavně pro dotazované zábava, trávení volného času s rodinou na tematické akci či navštívení akce v místě bydliště. Kromě místních obyvatel na akci přijeli i obyvatelé z jiných částí Liberce a respondenti dorazili i ze vzdálenějších obcí. Kdyby respondenti nepřijeli na danou akci, trávili by čas převážně doma, ať už relaxováním nebo děláním domácích prací.

V rámci výzkumu, anketního šetření a rozhovoru s místními obyvateli, bylo zjištěno, že jsou naplněny cíle spolku, aby místní obyvatelé měli možnost se potkávat na jejich akcích a trávit na nich volný čas.

7. Závěr

Bakalářská práce se zabývala konkrétní neziskovou organizací působící v oblasti kultury a jejími dopady na danou lokalitu. Hlavním cílem práce bylo zjistit přidanou hodnotu neziskové organizace. Dílčími cíli práce jsou charakteristika činností organizace, definování prostředí, ve kterém organizace působí a identifikování hlavních činností přispívajících k rozvoji lokality.

Hlavního cíle práce bylo dosahováno prostřednictvím výzkumu zaměřeného na konkrétní organizaci – Spolek přátel Ostašova. Vybrané techniky polostandardizovaného rozhovoru a ankety byly zaměřeny na tři skupiny – místní obyvatelé, členy spolku a účastníky masopustní akce.

Výzkum rozhovor se členy spolku se zaměřoval na samotnou organizaci a její činnosti. Rozhovor s místními obyvateli se zabýval jejich názorem na danou organizaci a na její vliv vůči dotazovaným. Anketní šetření bylo prováděno na náhodném vzorku účastníků konkrétní akce spolku a zjišťoval, jaké informace mají návštěvníci o spolku a jaký je jejich zájem o danou akci.

Z pohledu spolku je přidanou hodnotou jeho aktivit pro okolí záchrana kostela sv. Vojtěcha. Tento motiv byl stěžejním pro samotné založení spolku. Snaha členů spolku o opravu a udržování kostela přinesla výsledky v podobě již několika dokončených oprav a členové v udržování a renovaci kostela nadále pokračují.

Kromě opravy kostela je další přidanou hodnotou rozvoj kulturního dění, kterého je dosahováno prostřednictvím pořádaným akcím. Akce jsou zaměřené na tradiční zvyky, jako je masopustní průvod nebo trávení času spolu během adventní doby. Spolek připomíná i historické události – bitvu, která se v této lokalitě konala během sedmileté války. Rekonstrukce této bitvy je ukazována v rámci akce Poutní slavnosti. Tato akce se koná na počest sv. Vojtěcha, kterému je zasvěcen zdejší kostel, ten, jež stojí na místě původní kaple postavené z peněz ze sedmileté války. Vyloženě kulturní akcí sloužící k pobavení je Ostašovská noc, což je koncert místních kapel.

Členové spolku věnují dobrovolně a ochotně svůj volný čas spolku. Baví je připravovat různé akce nejen pro dospělé, ale i pro děti, ať jsou místní nebo odjinud. V době, kdy nejsou v dohledné době akce, se schází na pravidelných schůzích, ale také spolu jezdí na výlety, popřípadě tráví volný čas jinými aktivitami.

Přidanou hodnotou spolku je také jeho působení na samotné obyvatele Ostašova. Od vzniku spolku se poznává a zdraví více místních obyvatel. Jejich největším přínosem je možnost kvalitně trávit volný čas na akcích pořádaných se v dané lokalitě. Z rozhovoru s nimi vyplynulo, že by se akcí podobného rázu neúčastnili, kdyby nebyly pořádány v blízkosti jejich bydliště. Avšak na akci spolku kde bylo prováděno anketní šetření, bylo mezi respondenty více obyvatel jiných částí Liberce, než je Ostašov. Přidanou hodnotou spolku je jeho působení i na širší okolí. Místní obyvatelky i respondenti účastníci se anketního šetření berou akce spolku jako možnost zábavy či setkání s přáteli.

Pro pokračování předávání přidané hodnoty spolku na okolí je v jeho nejlepším zájmu dál pokračovat ve stávajících aktivitách a nechat doopravit kostel a každoročně pořádat různé kulturní a historické akce.

8. Zdroje

- BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2009, 303 s. Vysokoškolská učebnice (Oeconomica). ISBN 9788024516509.
- EAGLETON, Terry. *Idea kultury*. Vyd. 1. Brno: Host, 2001, 150 s. Studium. ISBN 8072940260.
- GREFFE, Xavier, Sylvie PFLIEGER a Antonella NOYA. *Culture and local development*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, c2005, 198 p. ISBN 9789264009905.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 9788073674854.
- HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 9788073573393.
- NOVOTNÝ, Jiří a Martin LUKEŠ. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 223 s. ISBN 978-80-245-1473-4.
- PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 9788073573478.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 9788086929545.
- SOUKUP, Václav. *Přehled antropologických teorií kultury*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000, 229 s. ISBN 80-7178-328-5.
- STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 9788073579739.
- VODÁKOVÁ, Olga (ed.), Václav SOUKUP (ed.) a Alena VODÁKOVÁ (ed.). *Sociální a kulturní antropologie*. Vyd. 2., rozš. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000, 175 s. Sociologické pojmosloví, sv. 3. ISBN 808585029x.

Internetové zdroje:

- Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2015. *Neziskovky.cz* [online]. [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/
- *Dárcovská SMS* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.darcovskasms.cz/>
- *Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2016* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/VPRA9XQEMPSP>
- KUČOVÁ, Věra. *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO* [online]. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2009 [cit. 2016-03-05]. Odborné a metodické publikace (Národní památkový ústav). ISBN 978-80-87104-52-1. Dostupné z: <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pravni-predpisy-a-mezinarodni-dokumenty/unesco-praha-2009.pdf>
- O neziskových organizacích: Co to je neziskový sektor. *Neziskovky.cz* [online]. [cit. 2015-12-06]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_540/fakta_neziskovky-v_co-to-je-neziskovy-sektor-/
- On-line dárcovství: statistiky 2015. *Nadace Via* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/2016/01/21/on-line-darcovstvi-v-cesku-prudce-roste-pres-darujme-cz-lide-loni-darovali-pres-20-milionu/>
- Principy správného fungování firemních nadací/nadačních fondů. In: *Forum dárců* [online]. [cit. 2016-02-27]. Dostupné z: <http://www.donorsforum.cz/sluzby-a-projekty/asociace-firemnych-nadaci-a-nad.fondu.html>
- *Spolek přátel Ostašova* [online]. [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://www.ostasov.eu/>
- *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020* [online]. 1. Praha, 2015 [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf

- *Velký sociologický slovník* [online]. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996 [cit. 2016-03-05]. ISBN 80-718-4164-1. Dostupné z: <http://uloz.to/xTqp6Bzx/petrusek-a-kol-velky-sociologicky-slovník-i-a-o-cela-kniha-pdf>
- Výpis ze spolkového rejstříku: Spolek přátel Ostašova. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=770709&typ=PLATNY>
- Zákon č. 117/2001 Sb.: Zákon o veřejných sbírkách a změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-117>
- Zákon občanský zákoník, č. 89/2012 Sb.: Část první: Oddíl 2: Pododdíl 2 Spolek. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

9. Přílohy

Obrázek 4- územní plán Liberce Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Liberec>

Otázky pro rozhovor se členy spolku

Mohl byste mi převyprávět historii k založení spolku? Co bylo impulzem pro založení?

Jsou lidé, kteří s Vámi zakládali spolek, ještě ve spolku aktivní?

Kolik má členů spolek?

Kolik lidí se podílí na pořádání akce?

Jaká je vaše funkce ve spolku?

Jak dlouho tuto funkci zastáváte?

Jak hodnotíte své působení ve spolku?

Kolik času vám zabírají aktivity spolku?

V čem vidíte hlavní přínos spolku pro místní občany?

Čím se spolek podílí na rozvoji lokality?

Kam se chcete ubírat v budoucnu?

Uvažujete o rozšiřování aktivit?

Jakým způsobem je financována činnost spolku?

Přispívá město na provoz/určité akce spolku? Jak?

Jaká je návštěvnost akcí?

Jakým způsobem informujete okolí o chystané akci?

Zúčastňují se akcí pouze místní občané nebo i lidé ze vzdálenějších míst?

Monitorujete účastníky akcí? Máte nějaký kontakt, na který byste jim zaslal další pozvánku na pořádané akce?

Otázky pro rozhovor s místními obyvateli

Znáš ostašovský spolek?

Kdy a jak ses o něm dozvěděla?

Účastníš se pravidelně akcí spolku?

Na jakých jsi již byla? Jsou nějaké akce, které tě nezaujaly/ nelíbí se ti?

Přispíváš jinak do spolku (pomoc na akcích, finance)?

Znáš jejich projekt toulky minulostí?

Myslíš si, že spolek má vliv na okolí?

Jak spolek a jeho akce ovlivňují tebe a tvůj volný čas?

Doporučila bys akce přátelům?

Máš nějakou negativní zkušenost se spolkem?

Anketní šetření

Pohlaví: muž - žena

Věk:

Jste na akci spolku poprvé? Ano – Ne

Pokud ne, kolikrát jste se již akcí spolku zúčastnil?

Jak jste se dozvěděl o akci?

Líbí se vám akce spolku?

Co se Vám vybaví, když se řekne spolek Ostašov?

Proč na akce jezdíte?

Plánujete se zúčastnit akcí i v budoucnu?

Odkud jste na akci přijel?

Jak byste jinak dnes strávil den, kdybyste sem nepřijel?